

Straatpastoraat Amersfoort Jaarverslag 2015

Stichting Straatpastoraat Amersfoort
Zuidsingel 5
3811 HA Amersfoort
Straatpastor: drs. B. van Dijk

bernadette@straatpastor.nl

website: www.straatpastor.nl

1. Inleiding

De Stichting Straatpastoraat Amersfoort (SSA) is opgericht in 2007. De Stichting heeft ten doel : het oprichten en in stand houden van straatpastoraat in (de regio) Amersfoort ten behoeve van dak- en thuislozen, alsmede ten behoeve van mensen die in een crisis verkeren en daarom een beroep doen op opvang. De Stichting verricht haar werkzaamheden vanuit een christelijke levensovertuiging, maar staat open voor iedere gezindte of levensovertuiging en respecteert ieders religieuze of levensbeschouwelijke achtergrond. Bernadette van Dijk is sinds 2008 als straatpastor in dienst bij de Stichting.

2. Pastoraat in 2015

Hierna wordt verslag gedaan van de belangrijkste activiteiten van de straatpastor. Het is gewoonte geworden om in deze paragraaf in de linker kolom de werkvormen te vermelden volgens welke de straatpastor werkt, in de rechter kolom staan in iedere sub paragraaf concrete ervaringen en verhalen van de straat pastor én van de twee vaste vrijwilligers. In deze verhalen van de straat zijn namen en herkenbare gegevens van personen gefingeerd in verband met de vertrouwelijkheid.

Werkvormen	Waarden en doelen
1. Er zijn, mensen opzoeken, beschikbaar, aanklampbaar zijn, tijd hebben, waarnemen, aanwezigheid op straat, in diverse opvang, hostel, straatadvocaat	Mensen zien, meeleven, in tel doen zijn, gezien worden, ontmoeten en: ten dienste van werkvormen 2-9
2. Gesprekken in groepen	Toon zetten, sfeer beïnvloeden, nieuwe mensen leren kennen, gebruik maken van vertrouwen dat al in de groep heerst
3. Individuele gesprekken en gesprekjes, waarin pastorale begeleiding, praktische handreikingen, steun, Schrift lezen, gebed, rituelen	Delen, tot verstaan komen, zin zoeken, uithouden, modi vinden, helen, verzoenen, bevestigen, bemoedigen, perspectieven vinden
4. Vieren, eten, genieten	In tel doen zijn, hele mens ontmoeten, moed en kracht ontwikkelen, gezamenlijkheid, erkenning bieden, dankbaarheid richten
5. Huisbezoek, laten ontvangen, te gast zijn	Bevestigen van thuisbasis, gastheer/vrouwrol en regie, viere van het gelukke, bemoedigen, zegenen.
6. Afscheid nemen, begraven, herdenken, rouwen	Waardigheid van ieder mens eerbiedigen, gemeenschap bevorderen, rouwen, verbinden, woorden en gebaren geven aan geloof en hoop.
7. Rituelen, meer zintuigen aanspreken, anders dan alleen tekst	Hele mens aanspreken en verbinden.
8. Pleitbezorgen, vertegenwoordigen, stem versterken	In tel zijn, gezien worden, tot je recht komen.
9. Verbindingen leggen tussen straat, kerk en samenleving	Bevorderen van verbinding met samenleving, bevestigen van gemeenschap, deelname bevorderen, collegiale steun, relatie straat – kerken – samenleving versterken.
10. Collegiaal contact en afstemming in de stad	Ten dienste van doel 1-9
11. Teamvorming, kennis- en deskundigheidsbevordering, overdracht	Ten dienste van doel 1-9

2.1. Er zijn, mensen opzoeken

Pastoraat gebeurt op basis van de relatie die op straat kan ontstaan omdat de

• Een 'toevallige' ontmoeting. In de opvang zie ik hem zitten. Hij zit voorover gebogen en

straatpastor en de twee vrijwilligers mensen opzoeken, daar waar zij zijn, letterlijk in de ruimte, en figuurlijk in hun leven. Dat gebeurt ongevroegd en in de leefwereld, het dagritme en de ruimte van de ander. Daarom ook is het zorgvuldig kijken waar en hoe je voor iemand van betekenis kan zijn. Een open agenda, de ruimte om te gast te zijn bij de groepjes, in de opvang, op straat is daarbij onontbeerlijk. 'Straatmensen' kampen vaak met gebroken en verbroken relaties met belangrijke anderen, vertrouwen winnen kan daarom soms veel tijd kosten – of het gebeurt uiteindelijk helemaal niet. Het kan na jaren groeien, of bij een belangrijk levensmoment een impuls krijgen.

Sinds 2013 groeit het aantal mensen op straat en daarmee ook de vraag naar contact met het pastoraat. Vanaf 1 november werkt niet alleen Els, maar ook Ingrid een dag per week mee. We zijn nu in staat meer mensen te bereiken. Meer bereik leidt ook tot meer (betekenisvol) contact. Zo leidt meer menskracht bij het pastoraat ook weer tot gegroeide vraag...

2.2. Gesprekken in groepjes

Bij de Straatadvokaten en het Klussenbureau, bij zich het Zorgcentrum van Victas, de Dagopvang en soms in het Hostel, komen mensen bij elkaar. De mensen van

tuurt op zijn smartphone. Hij herkent me en vertelt dat hij naar de Sociale Dienst moet. Ziet er tegenop. 'Zou het goed zijn dat iemand met hem meegaat?', denk ik, maar ik vraag het niet. Misschien wel goed om hem achteraf even te spreken, maar heb geen telefoonnummer. 's Middags kom ik hem toevallig (wat heet toeval) in de Albert Heyn tegen. We drinken samen een kop koffie en hij kan z'n verhaal doen. Het doet hem zichtbaar goed. (Ingrid)

• *Een ontmoeting met een eenzame man in het Randenbroekpark (van buitenlandse afkomst en familie in zijn thuisland). Ik kom hem een week later ergens onderweg tegen en groet hem, waarbij er een glimlach op zijn gezicht ontstaat. (Ingrid)*

• *Een beetje een vreemde dag. Het is druk geweest, veel mensen die graag contact hebben. En vandaag ben ik sinds lange tijd bij een groepje op straat weer eens 'teveel'. Niet op het juiste moment. Er wordt gelachen en een beetje geduwd, gestoeid en gedronken. Mijn wekelijkse bezoek aan de opvang aan de Kleine Haag is kort vandaag. Vandaag zijn het mijn gesprekspartners die het gesprek afronden, niet ik. Dhr. Z. neemt niet op en G. zit niet op zijn vertrouwde plek. De Dagopvang is praktisch leeg als ik er aanland. Er is net een conflictje geweest en iedereen heeft het heil elders gezocht. Ik groet de medewerkers. Straks komt men wel weer terug.*

Dan loop ik op straat en proef of ik ook de leegte en doelloosheid kan meemaken, die ik zo vaak ontmoet in mensen op straat. Maar voordat het zover zou kunnen komen, vind ik mijzelf terug in de bieb, wetend dat daar straatbekenden zijn. Hee B..! Dag W...! Oh daar is M..... (B, ook op FB)

• *Ik mag deelnemen aan een gesprek over uit oorlogsgebieden gevluchte moslims in Nederland: hoe moeten zij worden opgevangen, waar, door wie? De vier*

het straatpastoraat haken soms aan als dat gepast is. Een enkele keer brengen we een ander gezichtspunt in, vragen naar een stil persoon of geven een impuls aan het gesprek.

In Park Randenbroek mag sinds 2014 weer gedronken worden. Buitenplekken worden in de loop der jaren rustiger door gemeentebesluit (overlast bestrijden, mensen onder dak, boetes uitdelen), zodat buiten-ontmoetingen steeds vaker één op één zijn.

In de loop der jaren is het Straatpastoraat een goede bekende op straat geworden. Men weet wat men aan ons heeft en de ervaring en opgebouwde relaties doen hun werk.

mannen die elkaar en mij vertellen wat zij denken, zijn zelf moslim, op verschillende manieren; zij komen uit verschillende landen. Het is een pittige discussie, maar wat ook onder woorden wordt gebracht is het besef dat die verschillen er zijn, en dat dat logisch is, met zulke verschillende achtergronden. We hebben het ook over hoe 'bij ons' eeuwenlang (en nog) die verschillen problemen konden geven, dat dat mensenwerk is, en niet wat Allah / God bedoelde. (Els)

• Een paar mannen die elkaar regelmatig bij een bankje treffen, en ik, zijn verheugd als we elkaar na een periode van afwezigheid (het was nat en winderig en we troffen allemaal steeds niemand bij het bankje) weer zien. Er is een uitwisseling van de laatste ontwikkelingen in de levens van de mannen, en we spreken uit dat we ons verheugen op de lente en de zomer, waarin we weer met regelmaat op het bankje komen zitten, net als vorig jaar, en het jaar daarvoor. (Els)

• Drie tieners in het Randenbroekpark. Ze staan op het voetpad te roken en ik kan er bijna niet door. Ik maak een openende opmerking en er ontspint zich een gesprek over hun jointje (twee van de drie roken, de derde beslist niet) over het waarom en hoe en al dan niet verslaafd zijn, maar ook over het park als hun achtertuin en over hun culturele achtergrond. (Ingrid)

2.3. Individuele gesprekken

De vaste contactenkring van het Straatpastoraat bestaat in 2015 uit 140 mensen, van wie 15 procent vrouw. Het aandeel vrouwen is een fractie gestegen, maar te weinig om er conclusies aan te verbinden. Els, Ingrid en straatpastor Bernadette hebben samen ongeveer 37 ontmoetingen per week, (alleen maar

• Eerste ontmoeting met een jonge man die kort tevoren uit de gevangenis is gekomen. Hij is angstig, in de war. Hij wil praten over de nachtmerrie die hij heeft gehad; hij is bang dat deze voorspellend was. We praten over de droom, wat die zou kunnen betekenen. Samen komen we op de gedachte dat de droom hem iets duidelijk wil

zwaaien niet meegerekend) ontmoetingen die natuurlijk verschillen van inhoud, gewicht en lengte. Sinds februari 2008, toen het Straatpastoraat begon, hebben we ongeveer 380 mensen leren kennen. Velen van hen zijn naar een opvang, een kliniek, of een huis vertrokken in een andere stad, of hebben in Amersfoort hun contacten op straat achter zich gelaten en zijn daarom uit beeld van het Straatpastoraat. Sommigen waren passant in Amersfoort, alleen wisten we dat bij de eerste ontmoeting nog niet. Het individuele gesprek is (een van) de belangrijkste werkvorm (-en) van het Straatpastoraat, in ieder geval de meest prominente in onze tijdsinvestering. Hier kunnen wij ons optimaal afstemmen op 'het goed' van de ander, dat wat pijn doet, genade brengt, enzovoort. Ondanks dat de straatpastor ook wel eens achter een bureau zit (bijvoorbeeld om dit verslag te maken), proberen we zoveel mogelijk tijd op de diverse vormen van 'straat' door te brengen.

2.4. Vieren, eten, genieten

Op eerste Paasdag en eerste Kerstdag is de straatpastor ook in de buurt. De Straatadvokaten zijn open en hebben een heerlijk ontbijt, bij Victas in het Zorgcentrum wordt een copieuze Paasbrunch verzorgd door de medewerkers en in de Dagopvang

maken: hij ervaart de mensen erin zo anders dan vroeger, dan toen in werkelijkheid. Dat zegt iets over hem. Misschien wil hij zich van ze losmaken, afstand nemen. (Els)

• Bijbelvertelling en uitleg door iemand: "..... en zo was het ook met de kerel die naar Egypte moest en daar in de problemen kwam, omdat hij niet tegen onrecht kon, en toen sloeg die erop. En dan gebeurt er ineens iets met zo'n brandende braambos. En die man heeft dat volk toen geleid. Maar ja, hij mocht het beloofde land zelf niet in, want hij had wel wat op zijn kerfstok. Net als die hele generatie overigens. Maar dat was wel de bevrijding van een onderdrukt volk in Egypte. Want ja, in Egypte.....!"

Hij vertelde ook over zichzelf. (B, ook op FB)
• Begin 2015: "Bernadette, ik moet dit jaar een berg beklimmen". En er kwam een berg. Een paar jaar praten we over hoe hij landt in onze samenleving na zijn pelgrimage. Het voorjaar wordt gekenmerkt door een financieel "lijk uit de kast", wat hij als zeer onrechtvaardig ervaart. Dan toch nog plotseling doet hij het een tweede keer: weg van alles, onderweg naar Santiago. We houden contact. Heel ziek komt hij op driekwart van de reis terug naar Nederland. De berg van 2015 bestond uit operaties, chemokuren, onzekerheid én uit vergezichten, dankbaarheid, gebeurtenissen die hij als cadeaus aanneemt. Voorlopig zijn we onderweg. Els schrijft met hem zijn verhaal op. Een indrukwekkend boek wordt het, om te lezen en herlezen.

• Half december belt een docent van het Farelcollege mij. "We zamelen spullen in voor straatmensen bij het Kerstontbijt, wanneer mogen we het komen brengen?" Ze komen met 18 dozen kleding, etenswaar, tandpasta enz. Maandag voor Kerst

van Kwintes wordt een Kerstmaal verzorgd door een Indische familie, wat een vaste traditie is geworden. We gedenken aan dit maal ook even de vrijwilliger die er ooit de spil van was: Teus. Allerlei medewerkers doen deze dagen extra hun best voor sfeer en gezelligheid. Daarom doet het Straatpastoraat niet iets aparts die dagen, maar gewoon, erbij zijn.

En hoe vier je een individueel feestje? Liefst met anderen. Als er geen of nauwelijks 'anderen' zijn, probeert het Straatpastoraat mee te vieren vanuit het geloof dat geen mens uiteindelijk alleen is. Verjaardagen, clean zijn, iets dat gelukt is wordt als we het weten, gemarkeerd. Ook een kamer of huis wordt ingewijd, gezegend of gewoon met taart bewonderd. De overgang is meestal groot: een nieuw leven vol kansen, maar ook met nieuwe verantwoordelijkheden, oude post, eenzaamheid op de loer.

Van de actie 'Vakantiegeld delen' krijgen we een bedrag, expliciet om uitjes en vakantie-achtige dingen te doen.

serveren wij bij het Straatpastoraat voor het eerst soep. We doen dit met bijdragen uit de actie 'Vakantiegeld Delen'. Niet omdat onze gasten letterlijk honger lijden – althans, niet allemaal...- maar omdat we het waardevol vinden om in onze sfeer met elkaar te eten. Met 12 gasten hebben we een goed gesprek aan tafel en na de lunch "zoeken zij hun eigen kerstpakket bij elkaar" aldus een gast. Tandborstels, broeken, warme truien en jassen, chocola en sokken zijn favoriet. Minstens vier kerstbroden mogen mee naar binnen in de Dagopvang. Die krijgen wij voor Kerst niet meer op, maar zo komen ze goed terecht. Een feestje!

• Een hobbelig leven, meer dan 10 jaar lang verslaving en dakloosheid, misbruik, ongewenste manieren om aan geld te komen, ze vertellen er open en zelfs met humor over. Nu vechten ze al een paar jaar om alles op de rit te krijgen. Ook dat gaat niet zonder slag of stoot en daar praten we iedere keer weer over, hoe dat het hoofd te bieden en samen uit te houden. Maar er is weer een succes: een kleine baan! We drinken een kop koffie in de Observant. Niet de goedkoopste manier om aan koffie te komen, maar dat was dan ook niet het belangrijkste.

• Een 'straathuwelijk' van mensen die inmiddels wonen! Net als andere huwelijken is er wel eens wat. Maar wij vieren mee en dat is de orde van de dag!

2.5. Huisbezoek, te gast zijn

In 2015 profiteren zeker 7 van onze bekenden van de lage leeftijdsgrens voor seniorenwoningen. Vanaf 50 jaar mag men reageren, wie 'klaar is' om te gaan wonen (en ook geen problematische schuld bij een van de woningbouwcorporaties) en de leeftijd heeft, heeft relatief veel kans dat het lukt. Ook wordt dit jaar het nieuwe Kwintespand aan de Puntenburgerlaan geopend, zodat het aantal begeleid-wonen-plekken ook weer groter is. En dat is hard nodig.

• De ontvangst bij P. in zijn kamer van het Hostel, op Zon&Schild, waar drie mannen zijn en P. zelf aan het snuiven is. Ik was welkom (zonder dat ze mij kennen!). Ze vertellen dat ze lang niet iedereen zomaar de kamer binnenlaten. Ik voel me een beetje vereerd. (Ingrid)

• Voor de tweede keer na jarenlange dakloosheid, probeert hij het weer: wonen. Er is veel hulpverlening rond hem, maar de lange dagen en nachten, gecombineerd met

Hoe dan ook is de overgang van opvang naar een woonvorm spannend. Deels ben je geleefd in de opvang, daar komt vrijheid en privacy voor terug. Maar de zorgen van de woonlasten, deurwaarders omdat je weer te vinden bent, van burens, van eventueel oude vrienden aan de deur die willen komen logeren, en vooral de eenzaamheid die op de loer ligt, dat zijn typische woonzorgen. Kwintes biedt woonbegeleiding en ook Victas helpt in het maken van de overgang. De straatpastor probeert het samen te vieren, met taart, bezoek, een zegening als dat gewenst is. Gastvrouw of gastheer zijn op een plek waar jij de regels bepaalt is anders dan de regels van het huis in acht nemen en de ruimte delen met anderen – niet van jouw keuze.

Wonen is je verbinden met een plek, soms ook weer verbinden met anderen. Met de samenleving, concreter is een eigen plek een mogelijkheid om oude relaties te herstellen. Je kunt evt. je kinderen weer ontvangen! Iemand bezoeken thuis, betekent even contact met de achterwacht voor de veiligheid.

2.6. Afscheid nemen, begraven, herdenken, rouwen

We verloren vier straatbekenden dit jaar en de echtgenoot van een vrijwilliger van de Xaveriuskerk, die zelf dan niet bekend was op straat, maar wat bij velen indruk maakte. Er wordt gesproken over 'een generatie', 'de oude garde', omdat in 2014 en 2015 meer mensen tussen 50 en 60 jaar zijn overleden, oude bekenden. Het roept angst op: Wie is de volgende, wanneer is het mijn tijd en komt die niet vroeg, gezien het leven dat ik leid? En is dat erg? Het straatpastoraat betreft alle mogelijke nabestaanden om te rouwen en bij te dragen aan het afscheid, ook als de verhoudingen tijdens het leven niet alleen maar mooi, nabij en vredig waren. De samenwerking met gemeente en vooral

steeds minder mobiel zijn, het kleine budget, dat zal hij zelf moeten doormaken.

Eenzaam? Nee ik ben hier gelukkig! Het zijn twee kamers, de woonkamer is compleet en netjes. Herinneringen en foto's hebben een ereplaats en hij is een ware gastheer. Maar slapen doet hij nog op de bank. Want de slaapkamer blijkt nauwelijks begaanbaar, dat lukt maar niet. Na wat gearzel stel ik het toch voor: of ik zal helpen. Na een paar dagen is daar het moment: eerste nacht in zijn eigen slaapkamer, waar niemand stoort en hij zijn eigen ritme kan volgen. Geluk is soms maar een klein stapje weg. (B)

•Hij heeft een appartement gevonden en dat is een groot geluk! Maar fysiek gaat het niet zo goed. Iemand uit de oude kring helpt met boodschappen en iemand anders belt bijna elke dag. Ik mag op bezoek komen en tussen behoorlijk wat bier een tabak, krijg ik een lekker kopje thee. De rooklucht is overigens op de gang ook goed te ruiken, ik hoop dat de omwonenden dat geen probleem vinden. Ik kom er dit jaar nog regelmatig terug, helaas omdat ik het slechte nieuws over een overledene moet vertellen, en omdat hij helpt met ideeën voor de begrafenis.

•Ik vertel over de overledene. Dat is ook deel van mijn werk: op straat slecht nieuws brengen. L. heeft haar niet gekend, maar hij leeft met mij mee.

"Dan zal ik doua zeggen voor haar"

"Doua zeggen?"

"Vragen om vergeving voor wat er in haar leven is gebeurd. En vragen of ze in het paradijs mag komen." Later zit ik de uitvaart voor te bereiden. Ik tik een tekst voor de Absoute, het katholieke laatste ritueel in de kerk. Het is een aanbeveling. We vragen om vergeving voor haar en of ze mag leven in het licht bij God. We zeggen doua.

Dankjewel L. (B, ook op FB)

•Van de straat hoor ik dat misschien R is overleden tijdens zijn vakantie in zijn

met Uitvaartzorg (Hans) Meijerink en natuurlijk vrienden, familie, hulpverleners, maakte het mogelijk om persoonlijke, passende afscheidsrituelen te verzorgen. Overledenen C. en W. hadden min of meer een expliciete band met de RK kerk. De Xaveriuskerk opende gastvrij haar deuren voor deze uitvaarten. De wensen rond overledene R. waren vooral bescheidenheid en eenvoud. In de Kandelaar hebben we dit vormgegeven, een kerk waar Hans Meijerink een vaste samenwerking mee heeft. Onze jaarlijkse viering om de straat-overledenen – en andere geliefden- te herdenken, was nauwelijks bezocht dit jaar. Het zal niet liggen aan de gastvrijheid van de Lutherse Kerk en de medewerking van Guido van Zwam op piano, eerder aan toevallige veranderingen in het leven van bezoekers van vorige jaren. De voortgang van dit kleine ritueel wordt half 2016 in het bestuur besproken.

2.7. Rituelen

Rituelen zijn handelingen die meer uitdrukken dan ze letterlijk zijn. Die meer zijn dan woorden. Dat kan helpen als je niet zo handig bent met taal, met Nederlandse taal of als ook voor mij woorden tekort schieten. De overhandiging van mijn baal shag kan zoiets zijn. Maar soms ook is een ritueel blijvend een toevoeging, een symbool dat veel sterker is dan een woord. Nog altijd vragen mensen om een kruisje om hun nek, om mijn zegen over dat kruis of een nieuw huis. De grote kandelaar van de Centrumviering staat nu in onze werkkamer, met een dikke kaars erop, die een cadeautje is van iemand. De kaars gaat aan bij bijzondere gelegenheden, in de hoop en overtuiging dat God er bij is, daar, op dat moment.

geboorteland. Maar of het zo is? En is het mogelijk afscheid van hem te nemen en zo ja, waar? Het lukt me via de hulpverleners die eigenlijk niet meer betrokken zijn, pas net te laat om familie te bereiken. Dat wil zeggen: net nadat zij voor hem een plichtigheid en crematie hebben gehad, in Amersfoort. We noemen zijn naam en gedenken hem bij onze eigen viering voor alle dierbare doden.

• Twee keer kom ik na een uitvaart, toch ineens met familieleden in contact. Familie die er om diverse redenen niet was bij het afscheid. Ik zoek de balans tussen enerzijds dat wat ik als pastor niet kan zeggen over wat zij nog graag willen weten: Hoe de tijd en het leven was van die mens die zij toen niet hebben meegemaakt. En anderzijds mijn pastorale verantwoordelijkheid en zorg, ook voor hen. Maar altijd, hoe het leven ook is verlopen, als ik betrokken ben bij een uitvaart is mijn doel én boodschap dat deze mens met eerbied en liefde wordt weggedragen.

• Het was even kort bijpraten, vlakbij de deur van de inloop, in het zicht van de camera's. Openbaar. Maar niet onze zinnen, niet wat er speelde en niet wat er onder de woorden lag.

Ik aarzel want dit was onder ons nieuw en onbesproken. Ik aarzel want de omgeving.... maar we gokten toch: ik legde hem de handen op. Hij is lang, ik kan er eigenlijk niet bij! En ik spreek een zegenbede uit. En hij kijkt niet om zich heen, maar ziet ergens in het oneindige.

"Dankjewel. Dat je dat doet."

Dankjewel, denk ik in stilte. Voor de gok. (ook op Fb)

• Als hij er aan denkt, neemt hij liturgieboekjes mee van de vieringen waar hij is geweest. We kijken samen en hij vertelt dat hij het Magnificat zo mooi vindt. Af en toe sluiten we ons gebed af met een paar

verzen en de antifoon. “Zingen is dubbel bidden”

2.8. Pleitbezorgen, stem versterken

Bijna alle mensen die bij het straatpastoraat bekend zijn, hebben contacten met hulpverleners bij opvangvoorzieningen, verslavingszorg, psychiatrie, schuldhulpverlening of de afdeling sociale zaken van de gemeente. Een enkele keer ondersteunt het straatpastoraat bij deze contacten omdat iemand niet durft, steeds conflicten oploopt of omdat anderszins de aansluiting niet lukt. Dit jaar lag het accent in deze vorm van steun bij schuldhulpverlening, Rechtbank, advocaat en deurwaarders.

Ook is heel wat keren mijn telefoon gebruikt om een bewindvoerder te bellen, een begeleider, hulpverlener, arts, gemeente of politie. Omdat er geen beltegoed was, of omdat het samen net beter lukt.

- *Het begon al langer geleden met de mededeling dat hij het alleen niet meer redde. Kun je helpen? Sindsdien worstelen we samen door papieren, instanties, brieven van deurwaarders en het leven dat tussen en achter die papierbende wordt geleefd. We maken de gang naar hulpverleners en proberen vertrouwen op te bouwen. Het wordt een VIA-traject, een samenwerking van –in dit geval- de dame in kwestie, Alliantie, Vlctas, Stadsring 51, bewindvoerder, huisarts, politie en mij, onder leiding van GGD-midden NL. Gaandeweg komt er meer ruimte en rust.*
- *Hidde heeft een lange rij hulpverleners gezien en steeds verliest hij het vertrouwen- of het ontstaat al in het geheel niet. Ik hoor steeds zijn verhaal maar zie natuurlijk niet wat er gebeurt in dat contact. Meermaals is hij de wanhoop nabij en leg ik contact met de hulpverlener in kwestie. Soms is het vooral een vertaling die ik geef, beide kanten op. Even in het midden plaatsnemen om zo snel mogelijk de afstand weer kleiner te maken.*

2.9. Verbindingen tussen straat, kerk en samenleving

Het Straatpastoraat kent twee werkrichtingen: naar de straat en naar de samenleving, waarvan de kerken een bijzondere partner zijn. Uitgangspunt is om niet alleen namens de kerken de hand te reiken op straat, maar ook verhalen te vertellen en verbindingen te leggen waar dat kan.

In 2015 ging de Straatpastor voor het laatst voor in de Centrumviering, die het Straatpastoraat altijd ruimhartig heeft gesteund, en die ophoudt te bestaan. Bij het opruimen krijgen we o.a. het avondmaal

- *Els zorgt al sinds 2014 voor boeken in de Dagopvang. Boeken die door antiquariaat 't Ezelsoor beschikbaar zijn gesteld en uitgezocht, soms ook op verzoek. (“heb je niet ....”) De boekenkast van de dagopvang wordt dan ook dankbaar bezocht. Mensen nemen een boek mee naar bed of duiken er mee in een hoek. Boeken worden geleend of meegenomen en dat is nadrukkelijk ook de bedoeling. Het vullen van de kast of een boek zelf kan ook weer aanleiding zijn voor gesprek over wat mensen beweegt en interesseert. We zijn het Ezelsoor hier*

stel.

De straatpastor sprak voor diakenen van de PKN in Leusden, voor de Remonstrantse Broederschap, verzorgde een toerustingsavond voor PKN-vrijwilligers in Doorn, sprak met leerlingen van het Farelcollege en verzorgde samen met een straatbekende, een rondleiding in de Goede Week met mensen van de Xaveriuskerk. Een groter project dit jaar was de jaarlijkse bijeenkomst met belangstellenden: We nodigden het Utrechtse wijk-amateurtheater STUT uit met hun voorstelling 'De Korte Lontjesshow'. Een hilarische en ontroerende voorstelling over emoties die uit de hand lopen. Xaveriuskerk en vormgever Dick Westerveld hebben dit –voor onze begrippen- kostbare project mede mogelijk gemaakt. Sponsors waren: Niebeek Milieumanagement, PCI Leusden, PCI OLVA, Victas, Diaconie Nieuwe Kerk en particulieren. Daar zijn wij zeer dankbaar voor!

Dick Westerveld ontwierp belangeloos onze nieuwe boekenleggers, die wij achterlaten bij geïnteresseerden.

2.10. Collegiaal contact en afstemming

De meest directe samenwerkingspartners zijn de hulpverleners in de dag- en nachtopvang van Kwintes, de trajectbegeleiders, de opvangmedewerkers en casemanagers van Victas en het Leger des Heils, Schuldhulpverleners, Klussenbureau, Straatadvokaten, persoonlijk begeleiders, psychologen en psychiaters van RIAGG en GGZcentraal, maar ook ideële organisaties met open ogen voor kwetsbare mensen. De Inloophuizen, de kerken, de caritas in de H. Geestkerk en de binnenstadkerken in het bijzonder. We zoeken mensen op waar ze zijn, dat wil

dankbaar voor!

•15 mei hebben we weer een tentoonstelling van schilderijen 'van de straat'. De Johanneskerk heeft er een waar openingsfeest van gemaakt met schilderijen van kerkmensen erbij en na de viering een interview met alle schilders voor de volle kerk. We hebben werk van zeker 7 verschillende mensen, er wordt verkocht, en niet alleen uit overwegingen van liefdadigheid..!

•Het STUT-theater kwam op zondag 14 oktober. De voorstelling was voor onze gelegenheid iets ingekort en daarmee toegepast op straatcontext. Er waren ongeveer 60 bezoekers, waarvan 8 straatbekenden. Met een sapje praatten we na. Bert haalde plotseling een zelfgemaakt schilderij tevoorschijn, voor de regisseur van het stuk. Ze was zichtbaar ontroerd.

•- Ik vind het gevoel van macht opwindend
-Ik moet elke dag huilen als ik het journaal kijk

-Ik ben bang om óók kanker te krijgen
-Als ik een pilletje op heb, kan ik zo'n zin krijgen iemand op zijn bek te slaan
-Als ik een dag geen porno kijk word ik agressief

-Ik ben bang voor mijn buurjongen, hij is naar Syrië vertrokken (STUT)

• een hulpverlener staat op mijn voicemail. "ik heb net contact met dhr A. gehad, wil je me bellen?" Er komen bijna geen mensen in de buurt van A, dat houdt hij af. Terwijl ik inmiddels weet van het wijkteam en Fact, die ik had opgezocht vanwege A, dat zij dat wel goed zouden vinden. Omdat het niet goed gaat met A, en omdat het vermoeden bestaat dat er manieren zijn om zijn leven te verlichten. Maar daar is de specialistische hulp voor nodig die het pastoraat niet kan bieden.

• "ik wil je even zeggen dat B. hier zojuist erg agressief is geworden en dat hij

zeggen dat aan het Straatpastoraat gastvrijheid wordt geboden in de opvanginstellingen. Overleg gebeurt voor zover het beroepsgeheim dat toelaat. Het FACT-team in de binnenstad is een samenwerking van Victas, RIAGG, GGZ centraal en Kwintes. Er wordt overlegd over de beste zorg voor een aantal heel kwetsbare en soms ook crisisgevoelige mensen die meestal ook bekenden van het Straatpastoraat zijn.

voorlopig niet meer binnen mag. Zus en zo is het gelopen...." Goed om te weten. Het betekent dat B. misschien nu nog met woede zit, maar ook bijvoorbeeld dat er iets behoorlijk is mislukt, dat hij nu een belangrijke plek moet missen en de vraag is of dat -over een tijdje?- te herstellen valt. Het duurt lang voordat B. er bij mij over begint, en dat is zijn keus. Maar dan kunnen we ook praten over waar het mis ging en wat dat hem doet.

2.11. Teamvorming, overdracht en deskundigheidsbevordering

Vrijwilliger Els werkt al sinds de zomer van 2014 een dag per week mee en vanaf 1 november 2015 sluit Ingrid zich aan voor 3 maandagen per maand. Dat betekent dat het Straatpastoraat minstens op maandagen een klein team vormt. Gedrieën kunnen we meer mensen bereiken, elkaar bevragen en scherp houden, gebruik maken van verschillende kwaliteiten en makkelijker een bijeenkomst met meer mensen organiseren. Het vraagt ook afstemming en overleg. Het bestuur evalueert met beide vrijwilligers hun functioneren en het plezier daarin, net als er ook een jaargesprek gevoerd wordt met straatpastor Bernadette. Dit bescheiden team vormgeven, dat wil zeggen de vrijwilligers begeleiden, is onderdeel van het werk geworden.

Al langere tijd bestond de wens om de introductie cursus Contextueel Pastoraat te volgen, een cursus die begin 2016 eindelijk een plaats vrij heeft.

Els, Ingrid en Bernadette bezoeken de landelijke Netwerkdag van Netwerk Dak, waar Bernadette bestuurslid van is en ditmaal ook dagvoorzitter. Op het programma staan locatiebezoeken en lezingen over de hedendaagse vrijwilliger, de maatschappelijke context van ons werk, ontwikkelingen in hulp en zorg, discussie en ontmoeting.

• *Uit de Netwerkdag-voordracht Jan van Opstal: "Wat ik zo prachtig vind aan jullie: jullie vragen niet: 'wat breng jij op voor de maatschappij, kost jij meer dan jij opbrengt, zit jij economisch in de min?'*

Nee, jullie geven me het gevoel: jij bent een kostbaar mens, jij bent eindeloos de moeite waard!"

• *Nico de Boer diezelfde dag: "Sluit aan bij waar de energie is. Jullie organisaties zijn eigenlijk een soort burgerinitiatieven. En het wemelt tegenwoordig van de burgerinitiatieven. Niet allemaal zijn even leuk. Je kunt de terroristen die aanslagen plegen ook als een burgerinitiatief beschouwen. Maar dan een minder mooie. Wat jullie doen is ontzettend belangrijk. Want ook bij burgerinitiatieven mogen de kwetsbare mensen niet uit het oog verloren worden."*

• *"Onlangs bezocht ik een community in een Londense achterstandswijk die werkt vanuit de overtuiging dat het welbevinden van een mens voor 70 procent gelegen is in goede huisvesting, persoonlijke hygiëne, goede sociale contacten en werk. De overige 30 procent betreft de gezondheid. Als aan die 70 procent niet wordt voldaan zal de aanspraak op gezondheidszorg stijgen."* Willemien Vreugdenhil is wethouder in Ede en pleit voor inloophuizen en aanverwante pastorale werkplekken als sociale ondernemingen. De participatiewet zal de

noodzaak alleen maar vergroten.

2.12 Ureninvestering

De straatpastor is in dienst voor 20 uren per week. De verdeling tussen de straat, interne zaken (team- en bestuur overleg, deskundigheidsbevordering, website) en contacten met het externe netwerk is globaal resp. 80%, 10% en 10%.

3. Bestuursverantwoording

Bernadette van Dijk is eind 2015 ontslagen als pastoraal werkster van de katholieke parochie Sint Ludgerus in Utrecht, omdat zij bij een oecumenische viering de communie had uitgereikt aan protestanten. Veel parochianen reageerden ontzet op het gedwongen vertrek van hun pastoraal werkster. Voor de Stichting Straatpastoraat verandert dit niets aan Bernadettes positie. Het bestuur is blij met haar inzet en met de mooie resultaten, al acht jaar lang.

De straatpastor heeft een projectvoorstel geschreven: “Zin in de maandagmiddag” . Doel van dit voorstel is om activiteiten aan de straatgemeenschap aan te bieden en op deze manier verdieping en bezinning te bereiken, een middel om tot “onderling pastoraat” te komen. Het bestuur probeert voor dit project financiële steun te krijgen.

Het bestuur heeft in overleg met de straatpastor een vernieuwde versie geschreven van een taakomschrijving voor de straatpastor.

Het bestuur heeft tijdens een beleidsdag de afspraak gemaakt om vaker de publiciteit te zoeken met verhalen of columns.

Het bestuur heeft een discussie gevoerd over het verantwoord omgaan met gelden van de Stichting . Besloten is om de gelden onder te brengen bij een andere bank.

Het bestuur bestaat per 1 januari 2016 uit : voorzitter Arriën Kruyt, vicevoorzitter en personeelszaken Hans van Gerven, penningmeester Rianne Slagboom , communicatie Gerard Raven , secretaris Rienk Rietveld.

De fondswervingscommissie bestaat per 1 januari 2016 uit: Leo Koffeman, Paul van Eck en Bas Verhey. In december werd afscheid genomen van Bart Verreijt die vanaf 2011 lid is geweest van de Stichting Vrienden Straatpastoraat en later van de fondswervingscommissie. Het bestuur is Bart zeer erkentelijk voor zijn inzet.

In het verslagjaar vergaderde het bestuur vier keer samen met de fondswervingscommissie, die tot taak heeft om fondsen te werven voor het straatpastoraat.

Behalve vrijwilligster Els is vorig jaar ook Ingrid als vrijwilligster gaan werken , ook met haar is een vrijwilligersovereenkomst gesloten. Er is nu een klein team onder leiding van de straatpastor waardoor er meer werk kan worden verricht.

4. Financieel Jaarverslag

Het bestuur legt hierna verantwoording af over de financiële positie van de Stichting.

De financiële situatie van de Stichting is op korte termijn positief en ook op langere termijn is er voldoende vertrouwen dat de continuïteit van het werk gewaarborgd is.

De inkomsten van de Stichting Straatpastoraat bestaan voornamelijk uit jaarlijkse bijdragen van kerken. Daarnaast zijn er incidentele giften, zoals collectes en spreekbeurten. De fondswervingscommissie streeft ernaar om via fondswerving extra middelen te verkrijgen. Er is goede hoop dat dit zal slagen.

Opgenomen is een financieel overzicht van de inkomsten en uitgaven van 2015.

Amersfoort, april 2016

Bestuur

Arriën Kruyt, voorzitter

Hans van Gerven, vicevoorzitter en personeelszaken

Rienk Rietveld, secretaris

Rianne Slagboom, penningmeester

Gerard Raven, communicatie

Bernadette van Dijk, straatpastor

Straatpastoraat Amersfoort financieel jaarverslag 2015

UITGAVEN	BEDRAG
Personeelskosten	€ 33.375,-
Kosten veldwerk	€ 1.857,-
Kosten telecommunicatie	€ 1.136,-
Bureau & organisatie/ inventaris	€ 2.234,-
Bankkosten	€ 242,-
Huurkosten Zuidsingel	€ 2.060,-
TOTAAL UITGAVEN	€ 40.904,-

INKOMSTEN	BEDRAG
Collectes	€ 9.098,-
Individuele giften	€ 1.140,-
Kerkelijke bijdragen	€ 21.884,-
Particuliere fondsen	€ 5.430,-
Gift PGA huur Zuidsingel 5	€ 2.060,-
Rente/teruggaaf	€ 396,-

Overige inkomsten	€ 1.617,-
TOTAAL INKOMSTEN	€ 41.625,-

Het financieel resultaat over 2015 is € 721,-. Dit wordt toegevoegd aan de reserves.